



Janne Mäkinen: Uusi kunta - tarvitsee uudistuskykyisiä päättäjiä

Lähestyvien kuntavaalien tiimoilta on ollut jo useita kirjoituksia. Yhteistä niissä on pääosin ollut valitettavasti ollut menneiden päätösten kertaaminen, kovin vähälle on jäänyt tulevan kauden tavoitteiden esittely, miten päätöksentekoa tai eri toimintatapoja tulisi muuttaa, jotta päättäjien keskuudessa ilmapiiri paranisi.

Vaikka tärkeää on, mitä päätetään, lähes yhtä tärkeänä pitäisin, miten päätetään ja millaisessa ilmapiirissä. Jokainen nykyinen päättäjä voisi kysyä itseltään, mitä minä olen tehnyt ilmapiirin parantamiseksi, vai onko voimavara mennet enemmän toisen ominaisuuksiin arviointiin. Olen usein pohtinut, miten saataisiin keskustelun taso käännettyä, jossa asianpuoltajat perustelisivat ensin kantaansa ja sitä miksi tämä päätös on hyvä tehdä, tällä hetkellä usein keskustelu lähtee käyntiin vain kriittisillä mielipiteillä.

Tulevalla kaudella kuntakentässä tapahtuu useita muutoksia, joihin olisi syytä ollut jo valmistua. Jatkossa ei riitä, miten ennen on toimittu. Uusi kuntalaki astuu voimaan kesäkuun alusta, kauden puolivälissä uusi maakunta- ja sote-uudistus astuu voimaan, jonka siirtymävaiheet vaikuttanevat koko tulevalle valtuustokaudelle. Muutosten tulisi näkyä myös uudessa lautakuntajaossa. Vanha valtuusto hyväksyy vielä hallintosäännön. Koska tämä on vielä päättämättä, olisi asiassa hyvä kuulla myös vaaleissa valittavaa uutta valtuustoa.

Oman vaikeutensa tuo tietenkin se, että uusien valtuutettujen toimivalta alkaa vasta kesäkuussa. Kuuleminen voitaisiin toteuttaa valtuustoryhmien kautta tai iltakoulun kautta, mihin uudetkin jäsenet kutsuttaisiin puheoikeudella. Mm. Vantaalla oli jätetty uuden hallintosäännön hyväksyminen toukokuun valtuustoon. Monessa muussa kunnassa uusi hallintosääntö on päätetty jo aikaisemmin.

Keskusteluun tarvitaan kunnioitusta niin päättäjien keskuuteen kuin päättäjien ja virkamiesten välille. Tarvitaan lisää avoimuutta ja rakentavaa yhteistyötä. Yksimielisiä päätösten ei tarvitse olla, erilaiset ajatukset kuuluvat demokratiaan, mutta nämäkin voidaan päättää joko rakentavasti tai eripuraa esilletuoden. Ensimmäisen vaihtoehdon uskon tuovan enemmän positiivista energiaa kunnan kehittämiseen.

Tarvitaan myös uusien viestintätapojen kehittämistä. Toki tässä on menty eteenpäin mm. sähköisten esityslistojen ja kaupungin tiedottamisen suhteen. Välillä kuulee päättäjienkin keskuudessa tiedonpuutetta olevan. Myös siinä voisi olla kehittämistä, miten luottamushenkilöiden lisätietoihin vastaaminen olisi parempaa. Joissakin tapauksissa tieto voi olla tarpeellista lähettää kaikille, joissakin vain kysyjälle.

Valtuustoaloitteet ovat myös tärkeä osa eriasioiden esiin nostamiseksi. Nykyinen malli on osin aika vanhakantainen. Aloitteet esitellään ja vain paperilla vasta valtuuston kokouksissa. Tässäkin hyvän idean esilletuonti ja sähköinen asiointi pitäisi olla mahdollista myös valtuuston kokousten välillä. Tietenkin tehdyt aloitteet pitäisi kertoa kokouksissa nykyiseen tapaan, vaikka uudistukseen mentäisiin. Myös kyselyiden ja aloitteiden osalta suoraa yhteydenottoa asianomaiseen viranhaltijaan pitäisi suosia.